

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la inadmisibilitatea recursului în anulare

declarat în cauza penală privind învinuirea lui

Vasilii Țicău

(art. 27, 145 alin. (1) Cod penal)

Dosarul nr. 4-1re-38/2023

Nr. PIGD 1-20084967-01-4-1re-310523

Chiar dacă instituția recursului în anulare a fost abolită la 01 septembrie 2023, recursurile în anulare declarate până la acea dată se soluționează conform legislației în vigoare la data declarării acestora; Recurs în anulare depus cu depășirea termenului de șase luni prevăzut anterior de lege; Recursul în anulare depus după 01 septembrie 2023 nu poate fi examinat, deoarece o asemenea cale de atac nu este prevăzută de lege.

23 octombrie 2024

Au examinat anterior cauza judecătorești:

Instanța de fond: Sergiu Startan

Instanța de apel: Iurie Iordan, Elena Cojocari, Alexandru Gafton

Instanța de recurs: Vladimir Timofti, Anatolie Țurcan, Elena Cobzac

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului în anulare declarat de condamnatul Vasilii Țicău,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Vladislav Gribincea, *Președinte,*

Lilia Roic-Botezatu

Ghenadie Eremciuc, *judcători,*

constată următoarele:

ASPECTE GENERALE ȘI DE PROCEDURĂ

1. Vasilii Țicău s-a născut în anul 1981 în r-nul Cantemir. El a fost învinuit de tentativă de omor intenționat.

2. Vasilii Țicău a fost apărat în această procedură de avocatul Roman Plămădeală.

3. În prima instanță cauza penală a fost examinată în procedură generală. Vasilii Țicău a fost găsit vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27, 145 alin. (1) Cod penal și i-a fost aplicată pedeapsa sub formă închisoare pe termen de 10 ani, cu executare în penitenciar de tip închis. Curtea de apel Chișinău la 09 februarie 2021 a respins recursul apărării, ca fiind neîntemeiat.

4. La 14 iulie 2021, Curtea Supremă de Justiție a declarat inadmisibil recursul avocatului Roman Plămădeală în interesele condamnatului, ca fiind vădit neîntemeiat.

5. La 21 februarie 2021, Curtea Supremă de Justiție a declarat inadmisibil recursul în anulare al condamnatului, deoarece nu corespunde cerințelor de conținut. În motivare, instanța de judecată a indicat că autorul recursului nu a invocat concret nici unul din temeiurile prevăzute la art. 453 Cod de procedură penală.

6. Urmărirea penală în această cauză a fost pornită la 05 iunie 2020 și s-a finalizat în 20 iulie 2020. Prima instanță a examinat cauza în perioada 21 iulie – 02 noiembrie 2020. Instanța de apel a examinat cauza începând cu 18 noiembrie 2020 până la 09 februarie 2021. Instanța de recurs a examinat cauza între 15 aprilie și 14 iulie 2021. Instanța de recurs în anulare a examinat cauza în perioada 26 ianuarie – 21 februarie 2022. Dosarul a ajuns din nou la Curtea Supremă de Justiție la 31 mai 2023.

ÎN FAPT

7. Vasilii Țicău a fost învinuit că, la 05 iunie 2020, în jurul orei 00:00, aflându-se pe o stradă din or. Chișinău, având scopul omorului intenționat, a fost implicat într-un incident violent în care a aplicat multiple lovituri lui Ion Păduraru cu pumnii, picioarele și o rangă metalică, urmate de atacuri cu un cuțit. Acesta a dus la cauzarea unor leziuni grave, inclusiv traumatisme cranio-cerebrale și multiple

plăgi tăiate. Acțiunile sale au fost întrerupte de alte persoane, ce nu a permis să își ducă până la capăt acțiunile criminale. Acțiunile lui Vasilii Țicău au fost calificate conform art. 27, 145 alin. (1) Cod penal.

8. Prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, din 02 noiembrie 2020, Vasilii Țicău a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute la art. 27, 145 alin. (1) Cod penal, și i-a stabilit pedeapsă sub formă de închisoare pe termen de zece ani, cu executare în penitenciar de tip închis. Prima instanță a ajuns la concluzia că probele administrate în cadrul procesului penal sunt suficiente pentru a dovedi vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate.

9. Avocatul Roman Plămădeală și condamnatul au depus apeluri împotriva sentinței, solicitând casarea acesteia, rejudicarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare a ultimului, din motiv ca fapta comisă nu întrunește elementele infracțiunii incriminate.

10. La 09 februarie 2021, Curtea de Apel Chișinău a respins apelurile ca fiind nefondate, cu menținerea sentinței contestate. Instanța de apel a stabilit că probele administrate pe parcursul procesului penal demonstrează cu certitudine că acțiunea comisă de către Vasilii Țicău manifestată prin aplicarea loviturilor cu pumnii, picioarele, cu o rangă metalică pe suprafața corpului, ulterior cu un cuțit în picior și la gât, a avut ca scop omorul părții vătămate, faptă care însă nu s-a consumat, din motive independente de voința făptuitorului.

11. La 05 aprilie 2021, avocatul Roman Plămădeală, în numele condamnatului, a depus recurs ordinar, solicitând casarea deciziei instanței de apel, din motiv că instanțele de judecată nu au luat în considerare aspectele factice stabilite la caz, iar probele administrate nu susțin acuzația de tentativă de omor adusă lui Vasilii Țicău, respectiv acesta urmează să fie achitat.

12. La 14 iulie 2021, Curtea Supremă de Justiție a declarat inadmisibil recursul avocatului Roman Plămădeală ca fiind vădit neîntemeiat.

13. La 04 ianuarie 2022, condamnatul a depus recurs în anulare împotriva deciziei instanței de recurs, solicitând casarea acesteia, rejudicarea cauzei cu adoptarea unei hotărâri de achitare în privința sa. El nu a invocat vreun temei prevăzut în art. 453 Cod de procedură penală și-a doar exprimat dezacordul cu învinuirea adusă în baza art. 27, 145 alin.(1) Cod penal. Potrivit lui, probele aduse de către acesta demonstrează lipsa intenției de a omorî partea vătămată.

14. La 21 februarie 2022, Curtea Supremă de Justiție a declarat inadmisibil recursul în anulare depus de către condamnatul Vasilii Țicău, pe motiv că nu îndeplinește cerințele de conținut.

15. La 26 aprilie 2023, 20 februarie 2024 și 28 iunie 2024 condamnatul Vasilii Țicău a declarat mai multe cereri de recurs în anulare, prin care critică toate deciziile adoptate în prezenta cauză, menționând că instanțele de judecată eronat au constatat vinovăția lui, deoarece el nu a avut intenția de a-l omorî partea vătămată. Toate cererile depuse de către ultimul sunt scrise olograf.

16. La 31 mai 2023, Curtea Supremă de Justiție a solicitat părților depunerea referinței la recurs în anulare. În adresa instanței a parvenit referința procurorului, Pavel Guțan, care solicită declararea recursului ca fiind inadmisibil, din motiv că este declarat repetat.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

17. Conform art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală:

„(2) În cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.”

18. Conform art. 231 alin. (4) Cod de procedură penală:

„(4) termenele calculate pe luni expiră la sfârșitul zilei respective a ultimei luni.”

19. Instituția recursului în anulare a fost abolită prin Legea nr. 246/2023, în vigoare din 01 septembrie 2023. Totuși, această modificare nu are efect asupra recursurilor în anulare depuse până la 01 septembrie 2023. Conform art. XI alin. (3¹) al acestei legi:

„Recursurile în anulare declarate până la intrarea în vigoare a prezentei legi se examinează și se soluționează conform legislației în vigoare la data declarării acestora.”

20. Până la 01 septembrie 2023, partea relevantă a art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, care se referea la temeiurile pentru recurs în anulare, era următoarea:

„Hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată...”

21. Conform art. 6 pct. 44) Cod de procedură penală:

„viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată – încălcare esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale;”

22. Conform art. 454 Cod de procedură penală:

„Recursul în anulare poate fi declarat în termen de 6 luni de la data rămânerii irevocabile a hotărârii judecătorești.”

23. Art. 456 alin. (2) și (3) Cod de procedură penală prevedea următoarele:

„(2) Admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat împotriva deciziei Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție o va decide un complet format din 5 judecători, fără citarea părților, în camera de consiliu, în baza materialelor din dosar.

(3) În cazul constatării condițiilor prevăzute la art. 432 alin. (2), completul format din 5 judecători va decide asupra inadmisibilității recursului înaintat prin decizie motivată adoptată în unanimitate, iar în cazul constatării condițiilor prevăzute la alin. (4) al articolului menționat, completul va trimite prin raport recursul în anulare pentru judecare Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție.”

24. Conform art. 457 alin. (1) Cod de procedură penală (redacția în vigoare până la 31 august 2023, când au intrat în vigoare modificările operate prin Legea nr. 245 din 31 iulie 2023):

„Judecarea recursului se face cu citarea procurorului, avocatului și celorlalte părți. Participarea procurorului și a avocatului în ședința instanței de recurs este obligatorie. Neprezentarea inculpatului, părții vătămate, părții civile și părții civilmente responsabile legal citate, precum și a reprezentanților lor nu împiedică examinarea recursului, însă dacă este necesar, instanța de recurs poate recunoaște prezența lor obligatorie, informându-i despre aceasta. ...”.

25. Art. 13 alin. (5¹) al Legii cu privire la Curtea Supremă de Justiție, după modificările introduse prin Legea nr. 224/2024, prevede următoarele:

„... Curtea Supremă de Justiție va examina în complete de 3 judecători cererile de recurs, cererile de recurs în anulare și cererile de revizuire, care au fost inițial repartizate spre examinare completelor din 5 judecători. Acestea vor fi examinate de completul de judecători din care face parte judecătorul raportor.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

26. Având în vedere prevederile art. 13 alin. (51) al Legii cu privire la Curtea Supremă de Justiție (a se vedea para. 22), în pofida prevederilor art. 456 alin. (2) Cod de procedură penală (a se vedea para. 20), admisibilitatea recursului în anulare este examinată de un complet din trei judecători ai Curții Supreme de Justiție.

27. În continuare, completul de judecată se va referi doar la recursul în anulare declarat la 26 aprilie 2023, din considerentele că la acea dată era prevăzută în codul de procedură penală, procedura examinării recursului în anulare, drept cale extraordinară de atac.

28. Conform art. art. 456, 432 alin. (1), (2) pct. 2) Cod de procedură penală (versiunea în vigoare la data depunerii recursului în anulare), instanța de recurs în anulare va decide inadmisibilitatea recursului în anulare înaintat în cazul în care se constată că acesta este declarat peste termen.

29. Curtea Supremă de Justiție a adoptat dispozitivul deciziei în procedura recursului ordinar la 14 iulie 2021. Decizia a fost pronunțată integral la 12 august 2021, devenind irevocabilă la aceeași dată. Deci termenul de 6 luni pentru depunerea recursului în anulare a expirat la 12 februarie 2022, iar recursul în

anularea a fost depus la 21 aprilie 2023, adică cu mult peste termenul legal de contestare prevăzut de lege.

30. În ceea ce privește recursurile în anulare declarate la 20 februarie 2024 și 28 iunie 2024, acestea nu vor fi examinate din motivul ca la data depunerii lor, calea extraordinară de atac - recursul în anulare nu este prevăzută de legea procesual penală, modificare operată prin Legea nr. 246/2023 în vigoare din 01 septembrie 2023.

31. Completul de judecată consideră necesar de a puncta faptul că, anterior, condamnatul Vasilii Țicău a declarat recurs în anulare împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 14 iulie 2021 în termenul legal prevăzut de legislație. La 21 februarie 2022, Curtea Supremă de Justiție a examinat acea cerere și a respins-o ca inadmisibilă.

32. Prin urmare, conform art. 13 alin. (5¹) al Legii cu privire la Curtea Supremă de Justiție, art. 456 alin. (2) și (3) Cod de procedură penală (versiunea în vigoare la data depunerii recursului în anulare),

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibile recursurile în anulare declarate de condamnatul Vasilii Țicău împotriva deciziei Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 14 iulie 2021.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Vladislav Gribincea

Judecători

Lilia Roic-Botezatu

Ghenadie Eremciuc